

ציוני דרך בתחום התיכון

מרכיבים:

1. תכנון

- א. זיהוי צרכים ובעיות והגדרתם
- ב. זיהוי הדרישות מהפתרון והאילוצים בהשגתו
- ג. העלאת רעיונות לפתרון ובחירת פתרון

2. ביצוע

- א. בניית דגם או מוצר

3. הערכה

- א. הערכת הדגם /המוצר
- ב. הערכת תהליך התיכון

4. הצגה

הערות:

- פרק תהליך התיכון מכוון לעבודה מעשית של התלמידים בתכנון ובנייה של דגם או מוצר.
- בכל אחד משלבי התיכון נדרש איסוף מידע ועיבודו.
- רצוי שהערכת התהליך תעשה בכל שלבי העבודה.
- נדרש לתעד את שלבי העבודה בתלקיט.
- יש לקשר לנושא תכונות חומרים.
- בכיתה ז יש להתבסס על ידע קיים מלימוד תהליך התיכון בבית הספר היסודי. במידת הצורך יש להשלים חומר חסר.

מיומנויות - תיכון

כל הזכויות שמורות לאגף לתכנון ולפיתוח תכניות לימודים

ציוני דרך

כיתה ז	כיתה ה	כיתה ד	כיתה ג	כיתה ב	כיתה פירוט המרכיבים
<p>תכנון</p> <ul style="list-style-type: none"> - הגדרה ואפיון של צרכים - בניית כלים ושימוש בהם לאיסוף מידע אודות צרכים, כגון: סקר (ראיונות, שאלונים), תצפיות 	<p>תכנון</p> <ul style="list-style-type: none"> - זיהוי צרכים במצבים שונים בחיי יום-יום. - בניית כלים ושימוש בהם לאיסוף מידע אודות צרכים כגון: סקר (ראיונות, שאלונים), תצפיות 			<p>תכנון</p> <ul style="list-style-type: none"> - זיהוי צרכים במצבים מתוארים מחיי היום יום - איסוף מידע אודות צרכים באמצעות ריאיון, שאלון 	<p>תכנון</p> <ul style="list-style-type: none"> - צרכים - בעיות - דרישות מהפיתרון - אילוצים
<ul style="list-style-type: none"> - בחירת צורך מבין הצרכים שזוהו, והגדרת הבעיה הכרוכה בהשגת הצורך - ניסוח דרישות מהפיתרון לבעיה, דרישות הכרחיות ולרצויות - הגדרת אילוצים המגבילים את השגת הפתרון 	<ul style="list-style-type: none"> - בחירת צורך מבין הצרכים שזוהו, והגדרת הבעיה הכרוכה בהשגת הצורך - ניסוח הדרישות מהפיתרון - מיון הדרישות להכרחיות ולרצויות <p><u>הערה למורה:</u> מכיתה לכיתה יש להגדיל את מספר הדרישות מהפיתרון ומורכבותן, ולהראות שלפעמים הדרישות מתנגשות ויש לוותר על הפחות חשובות</p>				<ul style="list-style-type: none"> - פתרונות ○ הצעת פתרונות
<ul style="list-style-type: none"> - העלאת רעיונות לפתרונות טכנולוגיים לבעיה - בחינת היתרונות והחסרונות של כל פתרון על פי הדרישות מהמוצר (קריטריונים) ועל פי אילוצים - הסקת מסקנות <p>הערה למורה: יש לקשר לנושא תכונות חומרים</p>	<ul style="list-style-type: none"> - העלאת רעיונות לפתרונות טכנולוגיים לבעיה - בחינת היתרונות והחסרונות של כל פתרון על פי הדרישות מהמוצר (קריטריונים) - הסקת מסקנות <p><u>הערה למורה:</u> יש לקשר לנושא תכונות חומרים</p>	<ul style="list-style-type: none"> - העלאת רעיונות לפתרונות טכנולוגיים לבעיה 	<ul style="list-style-type: none"> - העלאת רעיונות לפתרונות טכנולוגיים לבעיה 	<ul style="list-style-type: none"> - העלאת רעיונות לפתרונות - תיאור אחד הפתרונות שהועלו 	<ul style="list-style-type: none"> ○ הצעת פתרונות
<ul style="list-style-type: none"> - בחירה מנומקת של הפתרון המתאים ביותר¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - בחירה מנומקת של הפתרון המתאים ביותר¹ 	<ul style="list-style-type: none"> - בחירת פתרון מתאים על פי שיקולי דעת המתייחסים ליתרונות ולחסרונות. 			<ul style="list-style-type: none"> ○ בחירת פתרון

מיומנויות - תיכון

כל הזכויות שמורות לאגף לתכנון ולפיתוח תכניות לימודים

כיתה ז	כיתה ה	כיתה ד	כיתה ג	כיתה ב	כיתה פירוט המרכיבים
הבנת חשיבות השמירה על כללי בטיחות					כללי בטיחות
ביצוע	ביצוע	ביצוע		ביצוע	ביצוע
<ul style="list-style-type: none"> - תכנון בניית המוצר או הדגם של המוצר: תרשים של המוצר/הדגם, חומרים, כלים וסדר פעולות נדרש. - ניסוח קריטריונים להערכת המוצר או הדגם הכוללים את הדרישות מהמוצר והאילוצים וקריטריונים נוספים כגון: איכות הביצוע והגימור 	<ul style="list-style-type: none"> - תכנון בניית המוצר או הדגם של המוצר: תרשים של המוצר/הדגם, חומרים, כלים וסדר פעולות נדרש. - ניסוח קריטריונים להערכת המוצר או הדגם הכוללים את הדרישות מהמוצר וקריטריונים נוספים כגון: איכות הביצוע והגימור. 	<ul style="list-style-type: none"> - תכנון בניית המוצר או הדגם של המוצר: חומרים, כלים וסדר פעולות נדרש 		<ul style="list-style-type: none"> - תכנון <ul style="list-style-type: none"> ○ תהליך בנייה ○ קריטריונים להערכה - בנייה <ul style="list-style-type: none"> ○ דגם ○ מוצר 	
- בניית מוצר או דגם של מוצר					
הקפדה על כללי הבטיחות בתהליכי הבנייה					הקפדה על כללי בטיחות
הערכה	הערכה	הערכה		הערכה	הערכה
<ul style="list-style-type: none"> - הערכת המוצר או הדגם של המוצר על פי הקריטריונים שנוסחו. 	<ul style="list-style-type: none"> - הערכת המוצר או הדגם של המוצר על פי הקריטריונים שנוסחו <p><i>הערה למורה: במידה ולא נוסחו כל</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - הערכת המוצר או הדגם של המוצר על פי קריטריונים נתונים 		<ul style="list-style-type: none"> - הערכת המוצר או הדגם - מסקנות - הצעות לשיפור 	

מיומנויות - תיכון

כל הזכויות שמורות לאגף לתכנון ולפיתוח תכניות לימודים

כיתה ז	כיתה ה	כיתה ד	כיתה ג	כיתה ב	כיתה פירוט המרכיבים
<ul style="list-style-type: none"> - הסקת מסקנות - העלאת הצעות לשיפור המוצר/הדגם 	<ul style="list-style-type: none"> - הקריטריונים הנחוצים להערכה, המורה יוסיף קריטריונים. - הסקת מסקנות - העלאת הצעות לשיפור המוצר/הדגם. 				
<ul style="list-style-type: none"> - גת המוצר/הדגם), על פי קריטריונים שנקבעו על ידי התלמידים: לדוגמה, נקודות חוזק, נקודות חולשה/לחיזוק, קשיים, ופיתרונות בהיבט אישי. - הסקת מסקנות - העלאת הצעות לשיפור 					
<ul style="list-style-type: none"> - הערכת תהליך העבודה כולו (משלב הגדרת הצורך עד להצגת המוצר/הדגם), על פי קריטריונים שנקבעו על ידי התלמידים: לדוגמה, נקודות חוזק, נקודות חולשה/לחיזוק, קשיים, ופיתרונות אישי. - הסקת מסקנות - העלאת הצעות לשיפור 	<ul style="list-style-type: none"> - הערכת תהליך העבודה כולו (משלב הגדרת הצורך עד להצגת המוצר/הדגם), תיאור קשיים ופיתרונות בהיבט אישי - הסקת מסקנות - העלאת הצעות לשיפור 				<ul style="list-style-type: none"> - הערכת שלבי תהליך התיכון - מסקנות - הצעות לשיפור
<ul style="list-style-type: none"> - הצגת השלבים מאיתור הצורך עד לגמר בניית המוצר או הדגם, בתלקיט ובדרכים נוספות (תערוכה, הרצאה, הרצאה מלווה מצגת), כולל התייחסות לאיסוף המידע ועיבודו בשלבי העבודה השונים 	<ul style="list-style-type: none"> - הצגת השלבים מאיתור הצורך עד לגמר בניית המוצר או הדגם, בתלקיט ובדרכים נוספות (תערוכה, הרצאה, הרצאה מלווה מצגת), כולל התייחסות לאיסוף המידע ועיבודו בשלבי העבודה השונים 				<ul style="list-style-type: none"> - הצגה - שלבי תהליך התיכון

כיתה ז	כיתה ה	כיתה ד	כיתה ג	כיתה ב	כיתה פירוט המרכיבים

הערות:

1. בשלב בחינת הפתרונות והסקת מסקנות - בחירת הפתרון המתאים ביותר ניתן להיעזר בטבלת השוואה המציגה את הפתרונות האפשריים מול הדרישות והאילוצים ומתן ניקוד לכל אחד מהמאפיינים של הפתרונות..